

El país que volem

EL PAÍS VALENCIÀ està format per gent molt diversa. Anar a recitals, compartir sentiments de melangia o d'optimisme amb escriptors, copsar el sabor mediterrani, fer cultura, procurar conèixer-nos i donar-nos a conèixer és certament estimulants, però de cara a la realitat cal reconèixer que una part important de la població no sap massa bé què és el patrimoni cultural valencià.

Molts valencians s'han sentit part d'una proposta de país que hauria de trobar-se a hores d'ara en plena expansió. Però malauradament, no és el cas. I tanmateix, hem d'eixir al món i explicar qui som, quina és la nostra cultura i què som capaços de fer. Caldrà esperar que el vent bufe a favor i ens porte a tirar endavant projectes ben plantejats de multilingüisme, de desplegament cultural, de reconsideració del nostre passat per a construir un futur atractiu. Nosaltres som un poble que sap que té limitacions derivades d'unes dimensions determinades, però també sabem que tenim gent molt creativa, recursos inexplorats o poc aprofitats, més enllà de la cultura més casolana i tradicional, que caldria promoure seriosament i projectar tant a dins com a fora. No podem deixar perdre cap oportunitat.

Els catalanoparlants en general necessitem veus que des-
pertin el màxim interès per la nostra cultura. I en tenim for-
ça. És per tot això que caldria posar en primer pla una estra-
tègia per convertir els valencians en part del discurs cultural
d'avantguarda. Per fer-ho, necessitem:

1. Grups estables que puguen competir a nivell d'activi-
tats amb la gent dels Països Catalans, per anar-hi junts,
com una sola cosa, a mostrar-se pel món.
2. Grups capaços d'organitzar-se bé per oferir concerts,
recitals de cançó o de poesia o per participar en un de-
bat universitari al més alt nivell. Això ho tenim garantit
si treballem plegats per aconseguir-ho.
3. Grups que puguen competir en relacions internacionals,
que aporten el seu talent i vivència íntima, que desple-
guen un estil propi de fer política cultural més enllà de
les fronteres.

Tot aquest recorregut és el que des de l'Institut Ramon
Llull hem iniciat hores d'ara. Els recursos que ara no tenim,
els podem aconseguir però treballant de manera correcta, a
través de creacions d'interès general que al final beneficien el
nostre circuit professional. La nostra tasca no és ajudar aquells
que vulguen exercir més enllà de la cultura autòctona. Nosal-
tres el que fem és crear un lloc d'avantatge perquè els artistes i
escriptors lligats a la nostra cultura despleguen totes les seues
possibilitats i es projecten internacionalment.

La cultura catalana ha tingut una projecció externa remar-
cable gràcies als mecanismes de promoció que s'han posat en
marxa. A Catalunya i també a les Balears s'han invertit molts
diners en aquesta direcció i la política cultural dels Països Ca-

talans té a hores d'ara cara i ulls. És l'exemple de com es pot treballar des de la política cultural per donar-nos a conèixer arreu, i assolir el reconeixement que ens pertoca. Des de la política s'ha facilitat al món de la cultura, la llengua i la comunicació l'accès a àmplies xarxes socials, i d'aquesta manera s'ha presentat una cara optimista pel que fa a la cultura més enllà de les fronteres: músics, escriptors, artistes i promotors culturals, projectes de tota mena que es desenvolupen fora del territori i que donen una imatge determinada, ben positiva.

A fora, hem estat oferint treball a canvi de poques coses. Hem ofert camins, per salvaguardar les esperances d'un món millor, pensant que la nostra cultura mereix un lloc molt més destacable. Gràcies a això, s'han generalitzat propostes molt actives que ens han ensenyat quin era el nostre fons de preservació cultural i quin era el projecte de futur més enllà de les activitats més mediàtiques. Hem anat al Moma, hem presentat escriptors, s'ha promogut la traducció de moltes obres, i tot això afavoreix la presència internacional de la cultura catalana, hem fet d'intermediaris entre el món social i cultural, sempre basant-nos en una cultura receptiva.

En aquests moments, portem endavant tot el que es refereix a la cultura catalana a l'exterior des de l'IRL. Distribuïm coneixements des de la meua Àrea i les altres dues (Humanitats i Pensament i Creació) a fi que tothom conega i sàpiga que amb la cultura i la llengua catalana es poden fer activitats culturals, xarxes de dinamització, promoció dels escriptors, creació cultural de dansa, art, artistes de qualsevol tipus i tenim mecanismes de presència fora dels Països Catalans molt adequats quan volem presentar alguna exposició, algun escriptor o músic i quan volem impartir els millors coneixements a fora. Els polítics se'n cuiden de la promoció de la llengua i cultura

com un punt bàsic per començar a ordenar el territori, cuidar-se'n de la terra, dels serveis i de moltes capacitats culturals i comunicatives que no poden donar fruits si al costat no hi ha una política d'acord tàcit més enllà de la lluita partidista.

Dissortadament, el País Valencià no va per aquest camí a hores d'ara; té expressions culturals de gran riquesa, té universitats i recursos, però no s'ha pogut desempallegar encara de la política de barraqueta i d'un recorregut cultural d'escassa projecció. La cultura «valenciana» és cultura «catalana» tant a dintre com a fora, i hauríem de mirar de col·laborar, en benefici propi i del conjunt, amb la tasca de projecció exterior. Però això no està previst per la cultura oficial de la Generalitat Valenciana.

Tenim una política activa de buscar recursos tals com la música de Miquel Gil, Al Tall, Obrint Pas, de promoure intel·lectuals com Joan Francesc Mira, Joan del Alcázar, Manel Pérez Saldanya, Maria Josep Cuenca i tants altres. Tenim una gran quantitat d'artistes que es mouen per aconseguir un ressò cultural fort, gent que han lluitat perquè la seua vida tinga una projecció més enllà de la cultura establerta. Hi ha una presència regular en diversos llocs del món com ara França, Itàlia, Alemanya, Anglaterra, EUA, Argentina, Colòmbia, etc, amb una aportació entre escadussera i ben establerta. Ara fem l'any a Nova York i tenim diverses activitats ben reeixides a un munt de llocs de França, i Alemanya. Tot això ens fa cada dia més sensibles a conèixer quins són els nostres interessos més legítims, perquè més enllà del debat polític hi ha interessos col·lectius que cal preservar.

Al País Valencià hem aconseguit fer una xarxa de creació i difusió amb artistes consagrats, que volen sortir al món, gent que mira de restablir formes d'acció a més llarg termini

mitjançant la xarxa de professors de lectorats. Per potenciar la nostra cultura, per activar una dinàmica de reconeixement extern i de consolidació interna, per fer cultura al País Valencià s'ha de saber d'on som, què és el que nosaltres podem aportar com a poble a la resta i quines de les nostres coses els poden ser útils als altres.

En aquests moments, som presents a 160 universitats del món. Gairebé el 30 per cent de les places de lectors de català estan ocupades per valencians. Són universitats de gran prestigi, com ara Harvard, Stanford, Columbia, Brown o Chicago als EUA, Frankfurt, Birmingham, Lancaster, París, Belgrad o Moscou a Europa i també més lluny, al Camerun, Nova Zelanda, l'Índia.

Tenim un munt de músics, artistes, i professors que participen en activitats culturals o relacionades amb les universitats. I tenim un panorama artístic i musical ben avançat. De tot això fem una activitat engrescadora en un país anormal. Aquest és el País que anem fent. Un país que mira d'aconseguir suport més enllà de la política esquifida del govern actual per posar-nos en els ulls de la política els Països Catalans, i més enllà, superant tots els límits absurds que ens volen imposar. Tot això es fa sense grans drames o patiments, amb normalitat. Simplement buscant la forma d'organitzar aparadors culturals més enllà de València: a Belgrad, a Santa Fe, a Londres, a Nova York.

El País Valencià és un país amb recursos, amb gent, amb problemes. Un país ocupat per la dreta, on parlar sobre la terra, el finançament, la cultura, l'economia o un urbanisme racional és una necessitat imperiosa. L'esquerra no ha trobat mai el seu lloc. La dreta ha fet el País culturalment trist, però la base econòmica i humana té grans potencialitats.

Malgrat tot, som una cultura amb moltes ganes de fer coses per la cultura catalana. El nostre públic és un públic nombrós, heterogeni, obert a la diversitat, que ens accepta. Som una cultura que crida l'atenció, i per això molts dels qui ens vénen a veure volen conèixer la nostra universitat de València o d'Alacant. Tenim molt a oferir. Ens cal, però, una política millor, més racional i situada en el món, que ens ajude en comptes de posar bastons a les rodes... I ens cal, sobretot, més confiança en nosaltres mateixos.